

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljenje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Zažoznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se bla govolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Še — Korošec.

S Štajerskega, 15. nov.

»Slovenski Gospodar« dovoljuje slovenskim listom sedaj, ko so volitve končane, prosto pot ter se hoče te prostosti posluževati »v obilni meri«, ker se baje ni treba bati, da bi rušili narodno disciplino. Sam jo pa začne takoj rušiti, oziroma vedno ruši, ker piše v zadnjem listu z dne 6. t. m., da sta v Celju dobila kandidata slovenske »liberalne stranke« manj glasov, kakor izvoljena gospoda dr. Dečko in dr. Hrašovec. Katere stranke kandidata sta neki ta dva izvoljena kandidata? Mi slovenski, štajerski volilci smo bili mnenja, da so bili od nas voljeni kandidati samo slovenski kandidati, a »Slov. Gospodar« jih že loči in hoče v tem, da so želeli nekateri volilci iz skupine kmet-skih občin drugih kmet-skih poslancev, iz kmet-skega stanu, videti ločitev v prepričanju, da hoče to ločitev na vsak način tudi pri nas na Štajerskem povzročiti in netiti ter ščuje voditelje na »javen ugovor«.

Gosp. Korošec pač ne more preboleti svoje blamaže, ščuje in ruje ter želi in dela z vsemi močmi razprtijo, vse to pa pod plaščem ljubezni do slovenskega jezika veseleč se navidezno poraza »Štajerčevih« kandidatov. Kaj pa njegova kandidatura? Ni li bilo proti disciplini, da se usiljuje za kandidata tam, kjer ga ne marajo, tam kjer so postavili »Štajerčevič« svojega kandidata proti narodnemu kandidatu, kjer je bila torej nevarnost za narodnega kandidata, ako se razcepijo glasovi? Kaj pa je tebe treba bilo, ljubi Korošec, dete slepó?

Toda, kaj to njega briga, če bi tudi propal narodni kandidat, da se le on sveti in povzdiguje; seveda tedaj bi upili izpod farizejskih plaščev, da je tudi v lutomer-skem volilnem okraju nastopila prvokrat slovenska liberalna stranka in rušila disciplino ter izdala mandat nemškutarjem; sedaj pa je le, kakor pravi »Gospodar«,

nastopila »prvokrat« pri teh deželnozborskih volitvah slovenska liberalna stranka v celjskem in brežiškem okraju. Torej so vsi izvoljeni slovenski kandidati »klerikalni«, klerikalen torej tudi Korošec protikandidat g. Kočvar; in če je to res, zakaj je treba v istem volilnem okraju dveh slovenskih klerikalnih kandidatov, da se cepijo glasovi in ponudi nemškutarjem prilika za zmage? Kje drugje, kjer ni nevarnosti, ni nemških, ne nemškutar-skih kandidatov, bi pa ne smeli volilci voliti svoje poslance po svoji prosti volji?

Kaj poročate k temu, gospodje poslanci, kaj posebno gg. dr. Dečko in dr. Hrašovec; se li strinjate z g. rogoviležem Korošcem? Njemu bi bilo treba dati javni ukor od voditeljev, a seveda, če Vas pohvali kot svoje pristaše, tega ne bode-te storili, nego zaradi »ljubega miru« nas okrcati poskusili. Mi pa pravimo, proč s potrpežljivim molčanjem, proč s farizej-stvom, a tudi s takimi bujskači, kakor je omenjeni pogorelec Korošec, ker imamo vsi štajerski pravi Slovenci samo enega nasprotnika, nemškutarstvo.

G. Korošec, ali se Vam kaj svita, da smo Vas spregledali? Ga že 'mamo!

Tip klerikalnega župana.

Iz Št. Ruperta, 14. novembra.

Mnogo se bere po časopisih o žlindrasti politiki, ki jo uganjajo klerikalci po vseh krajih, kjer pridejo na krmilo. Poštenemu človeku se vedno bolj stidi to klerikalno sleparjenje ljudstva, ta klerikalna hinavščina, s plaščem ponižnosti ogrnjena, potuhnjena prevzetnost, nenasitna lakomnost in druge take čednosti, ki jih goji klerikalna stranka. Zatorej ne zamerite, ljudje božji, da vas s takim smradljivim čitvom nadlegujem, storim to le zatogadel, da otmem pozabljenosti nov čin klerikalnega junaka, ki ga je vsekako zabeležiti v kranjsko klerikalno zgodovino. Ta junak so naš prezasluzni in zaradi tega že v tem listu pred letom

dni opisani oče Švrk, po milosti našega veležupnika župan šentrupertske. Ni še dve leti tega, kar so zasedli županski stolec, ki se je pa sedaj pod težo njihovega rejenega telesa hipoma strl, in so kar čez noč oropani vseh županskih časti. Kako so si pred še ne dvema letoma brusili pete z nečuvno agitacijo za klerikalce in s tem zase in kako se je trudil naš veležupnik, ki je zlorabljal tudi prižnico in s pomočjo uboge vere pridobil dve tretjini občinskih odbornikov, takih seveda, ki so pripravljani vsikdar trobiti v njegov klerikalni rog in kimaje izpolnjevati njegove želje! Tretjina odbornikov, zrelih, naprednih možakov ni mogla za-braniti izvolitve župnikovega ljubljence, prej omenjenega očeta Švrka županom. Do te časti so jim baje največ pripomogle dolge, čeprav prisiljene študije na ljubljanskem gradu. Zato menda so tudi bili imenovani direktorjem naše slavne nebo-dijotreba klerikalne posojilnice. Kako so se jim pa tudi podale »šrifte«, kadar so jih s posebnim ponosom vsi srečni nesli po trgu v pisarno ali iz pošte, pa nikdar ne mislite, da za to, da bi jih oni reševali, kaj še, zato so bile osemnajstmesečne študije za trdnimi zidovi le prekratke. — Niso se še dobro ogreli na županskem stolcu, so menda že začeli primišljavati, kako bi se ukrenilo, da bi ta čast tudi kaj »notri nesla«. Ponudila se je po leti ugodna prilika. Naš debeloglavi turški — pardon, občinski pisar napravi »fovš« pos, to se pravi, živinski potni list neznani stranki iz druge občine, kar seveda ni smeti. Ta stranka, tudi klerikalec, proda s tem posom bolno živinčce, a opeharjeni kupec jo kmalu izvoha in sleparska stranka mora povrniti denar in plačati odškodnino. Našemu očetu županu se je ta prilika zdela kaj ugodna, prisluziti si kaj, podajo se tedaj k stranki, kojek so dali »fovš« pos in izprešajo iz nje 40 kron, pobasavši jih v svoj globoki žep. Neki so to ubogo stranko prav močno nategovali in zahtevali celih 80 K, češ: »Ako

mi ne plačaš te vsote, te naznamim in boš zaprt«. No, zadovoljili so se tudi s 40 K. Stvar bi ostala prikrita, da ni to izvedela in ovadila pristojni oblasti marljiva trebanjska žandarmerija. Sedaj pa so pridno romali naš oče župan v Trebnje in Novo mesto k dolgotrajnim zaslišavanjem, tudi v Ljubljano so hodili — po opravkih. Pa ker se je stvar zavlačevala, so oče Švrk zopet korajžni in mogočni postali, misleč, da bo tudi to neljubo jim stvar pokril klerikalni plašč. Menite li, da smo mogli mi, ki baje nismo prave vere, kaj natančnega izvedeti o tem dogodku? Kaj še! Klerikalci so molčali kakor grob, vedé, kako grdo dejanje je izvršil njihov prvag-lavar. Pa o nesreče: okrožno sodišče v Novem mestu je razsodilo, da morajo naš častitljivi oče župan celih 60 dni ričet jesti, in to sami, brez mlade matere županje, daleč tam za gorami. — Županski stolec se je strl!

Sedaj pa brž na delo, gospod župnik, da izberete s svojimi kimovci očetu Švrku vrednega naslednika! Čujejo se glasovi, da pride na krmilo celo — Nemec! Škoda, da ne morete te časti podeliti svojemu orodju, vsevednemu mežnarju!

Ali se morebiti sramujete, da se s ta nezgoda pripetila vašemu ljubljencu? Dvomimo!

Se še spominjate, kolikokrat ste prejšnji možati liberalni in zaradi tega Vam nevšečni občinski zastop ob vsaki priliki in celo raz leco napadali brez posebnega povoda in še celo, ako se je kje v kaki gostilni zaplesalo? In kako ste ruvali zoper prejšnjega župana, obče čislanskega, značajnega moža poštenjaka, oziroma ga hoteli pridobiti za svoje namene? A sedaj pod kratko vladavo Vašega ljubljence še nismo čuli niti ene grajalne besede, čeprav se je ta čas že mnogo plesalo. Pa kaj to, odbor je krščanski! Ako ste prej vsako malenkost ali le Vam neljube stvari pri županstvu opazili in bičali, čeprav neopravičeno, zakaj sedaj molčite, ko dela tudi pohujšanje Vaš debelo-

LISTEK.

Rendez-vous.

Iz francoskega.

Nekega dne, če se prav spominjam, bilo je v maju pretečenega leta, prinese mi pismonoša pisemce, ki je razširjalo čudovito prijeten vonj; ta okolščina je v meni vzbudila takoj pomirujoč čut varnosti, da se ne gre morebiti za opominjajoče litanije kakega upnika. Ta vrsta takozvanih ljudij ne parfimira svojih pisem. Kogar izmed mojih častitih bralcev in — zakaj ne? — tudi bralk te kreature tako mučijo, kakor mene, me bo gotovo razumel, če govorim o pomirujočem čutu varnosti. Torej, opominjevalno pismo ni bilo. Sedaj se je šlo še samo zato, zvedeti, od koga je bilo pismo.

Marsikdo bo mislil, da bi jaz to na najpriprostejši način zvedel, ko bi ga kar odprl. To bi bilo nekaj, nečem tajiti, ali to se ne strinja prav čisto nič z mojo navado. Če sem dobil tako pismo, kate-rega odpošiljatelj nisem mogel takoj po-pisavi spoznati, bilo mi je v nekako zabavo, s celo vrsto poskusov dobiti njegovo provenienco. Ti poskusi so bili sicer taki, da nisem z njimi nikdar dosegel kakega uspeha. Tehtal sem pismo v roki, duhal

ga, otipal ga od vseh strani in šele, če me vse to, kakor se je to vedno zgodilo, ni niti za jeden korak pripeljalo bližje k svojem cilju, sem se odločil — storiti, kar bi bil najpametnejše že od začetka moral storiti: odprl sem ovitek.

Na take načine sem tudi sedaj ugi-bal, seveda, kakor sem že naprej vedel, brez uspeha. Ko sem na ta način zadostil svoji navadi, ali če hočete, svoji slabosti, pretrgal sem polno nestrpnosti ovoj lepo-dišečega pisemca, razgrnil notri ležeči list in čital:

Gospod!

Imela sem že dostikrat veselje, Vas občudovati, zadnjikrat v nedeljo v Trocadero-Matinée. Bila bi zelo srečna, Vas osebno spoznati, da jaz, moram celo z Vami govoriti, ker Vam imam nekaj povedati, kar je za Vas neizmerne važnosti

Spolnite mi tedaj mojo prošnjo in razveselite me s svojim obiskom — najboljše jutri in, če mogoče, dopoldne.

Mil. Fontanges

Rue M.

Za boga! To je pač rendez-vous, ki si ga lepšega ni mogoče misliti. Čital sem še drugič in tretjič in prišel vedno do istega zaključka: bil je rendez-vous, o tem ni nobenega dvoma. Šlo se je sedaj samo še za vprašanje: ali naj grem tja ali ne?

Potem sem se pa vendar še nekoliko pomišljal. Je bilo zares resno? Rendez-vous, meni? Bilo je vendar komaj verjetno. Bil sem pameten dovolj, uvideti, da mi vendar že manjkajo vse lastnosti k takemu srečnemu slučaju. Nisem bil nikak Adonis in že zdavnej ne več mladenič... In končno: sestanki v taki obliki, od neznanih častilk, dogajajo se pravzaprav vendar samo v romanih.

Ne, gotovo je to samo slaba šala nekaterih dobrih prijateljev, ki se v tem, v biletu določenem času v bližini ome-njene hiše skrijejo in ki se bodo pri mo-jem prihodu od srca smejali. Gotovo, bilo ni nič drugega nego mistifikacija — varo-val se bom, pasti v nastavljeno mrežo.

Raztrgal sem papir, katerega vsebina mi je za trenotek razburila srce.

Ali — mislil sem si zopet potem — ko bi vendar bilo kaj na tem? Kaj je bilo to res kaj tako izvanrednega, da se mlado dekle zalubi v kakega umetnika? Čeprav nisem ravno zvezda prve vrste, stojim vendar v drugi ali vsaj v tretji vrsti in mi umetniki vzbujamo že od nekdaj v nežnem spolu neko gotovo občudovanje, tudi če nismo več v mladostnem cvetju, kakor je bil to na primer — žalibog — pri meni slučaj...

Ta argumentacija me je prepričala in že sem tudi trdno sklenil, iti na se-

stanek, da bil sem celo čisto nestrpen, spoznati svojo lepo neznanko — kajti lepa mora gotovo biti! — in ure, ki so me še ločile od določenega časa, zdele so so se mi cela večnost.

Gotovo mi ni treba šele zagotavljati, da me drugo jutro ni bilo potreba zbu-jati. Pri prvem solučnem žarku, ki je po-svetil v mojo sobo, bil sem iz postelje. Imel sem vendar veliko delo pred seboj: toaletto, na katero sem danes obrnil toliko skrbljivosti, kakor še nikdar. Bilo je čisto naravno, da je le ta v takih razmerah potrebovala trikrat toliko časa kakor po navadi; vozelj svoje kravate samo zavezal in odvezal sem gotovo najmanj desetkrat, da je odgovarjal mojim pričakovanjem.

Moja obleka je bila brez napake. Srečen slučaj je nanesel, da sem ravno to jutro dobil novo. Čevlji in rokavice stali so izvrstno in moj cilinder bi bil porabil vsakdo lahko kot zrcalo — s kratka, moja zunanost je bila dovršena eleganca.

Padlo mi je v glavo, da ne poznam ceste, ki je bila naznačena v biletu; vzel sem torej načrt v roke, da bi se orientiral. Res; tu je bila — zganil sem se: bila je neka stranska cesta v Champs Elysées, kjer stanuje samo visoka gospoda... Sedaj ni bilo nobenega pomisleka več, še

glavi občinski pisar s pristnimi turškimi lastnostmi. Kakor Turek — saj menda je — se kar javno po gostilnah neprenehoma ženi, popijačuje itd. Najpodlejše psovke lete iz njegovih nemalnih klerikalnih ust, ž njimi psuje napredne može, ki ga ignorirajo, psuje uradnike, sploh vse sloje, osobito boljše kroge in v zadnjem času seveda najbolj sodnike, ki so njegovemu šefu preskrbeli dvamesečno prosto stanovanje. Vam je li to delovanje všečno, gospod župnik? Že more biti! Ste morali ali Vaš ljubljeneč, oče župan, poklicati v občino ravno to grand-govedino, ki daje tako lepe izgledbe občanom? Pravijo, da gliha vkup štrih.

Čudom pa se čudimo nekaterim možem, ki hočejo veljati za možake in gospe, a se pustijo od tega Turčina psovati z najgršimi priimki, mesto da bi pazili na svojo čast, ga brezobzirno pozvali na odgovor in ga s tem naučili dostojnega vedenja.

Uboga občina, ki dobi na krmilo take ljudi!

Poprej je bil Št. Rupert sloveč, od tujcev in sosedov pridno obiskovan, saj pa je tudi dolinica, v kateri leži, ljubko-krasna, obdajajo jo solnčne gorice, rodeče najboljše dolensko kapljico in vodili so občino ugledni možje poštenjaki. In zdaj? — Novoustanovljeni klerikalni »hotele« položaja pač ne bo izboljšal.

Sram nas je že povedati, da smo iz Št. Ruperta, ogibati so se nas pričeli boljši sosedni krogi in vendar, kako smo časi ponosno — veselo zapeli:

»Prelepa je šentrupertska dolina, ki polna je sladkega vina.«

V Ljubljani, 17. novembra.

Položaj v parlamentu.

Dr. Körber je zopetimel daljše posvetovanje z voditelji vplivnih strank, kakor grofom Wodzickim, dr. Derschattom, grofom Stürgkhom, dr. Bärnreitherjem, baronom Ludwigstorfom, dr. Marchetom in dr. Grabmayrom. Minister Rezek je opetovano konferiral s poslancema dr. Pacákom in Kramářem, ker nočejo češki poslanci ničesar imeti opraviti z dr. Körberjem. Glavna naloga konferenc se suče okoli vprašanja, kako bi se parlamentarno rešila vojaška predloga in budgetni provizorij, zraven pa prevladuje tudi ideja o ustanovitvi koalicijskega ministrstva, oziroma koalicijske stranke. Pri tem prideta v poštev dve vprašanji: 1. Pod kakimi pogoji bi mogli češki poslanci pristopiti h koaliciji iz Nemcev in Poljakov in kako bi pripadali ministrstvu, ki bi reprezentovalo one teh zvez. 2. Ali se naj ta koalicija doseže s Körberjem ali brez njega? Preden se reši prvo vprašanje, se mora uradno razglasiti kakršenkoli problem o uvedbi češkega notranjega uradnega jezika. Ali ostane Körber na čelu novemu ministrstvu, je edino od

en skrben pogled v veliko zrcalo, potem grem po stopnjicah doli in stopim na ulico. Hote ali nehoti sem še moral nekaj storiti in si vzeti voz — v tako gospodsko ulico vendar nisem mogel iti peš. Poklical sem torej jednega izvoščeka in v drugem trenutku sem se že peljal svojemu cilju nasproti. Čez kratek čas se je ustavil voz pred hišo, katero sem povedal kočijažu in jaz sem zapustil voz. Priznati moram, da sem bil deloma presenečen, ko sem pogledal na hišo; bila je strahovito preprosta in z luksurijoznostjo skoro vseh drugih poslopij v tej cesti vidno v nasprotju. Toda pomiril sem se kmalu radi tega: to je gotovo stara hiša, medtem ko so druga poslopja iz novejša doba. Vstopil sem toraj hitro v vežo, dal portirju svojo vizitko in izrekel v tonu, ki je dovolj jasno izražal samozavest in ponos, ime: »Mlle Fontanges« in hotel, ne da bi počakal odgovora, vstopiti v lift, ko mi concierge zabrani in precej zaničljivo reče:

»Ne tukaj! Vi morate iti čez dvorišče, levo po stopnjicah v tretje nadstropje.«

»Vi se motite, dragi moj,« rečem smehljaje, »ali ste me pa slabo razumeli. Jaz hočem k Mlle. Fontanges. Veste?«

»Jaz sem vas prav dobro razumel,« rekel je mož in me ježno pogledal, »in vam ponavljam: na dvorišču levo, male stopnice.«

njegovega postopanja odvisno. Na najvišjem mestu se to želi. Češki poslanci, in ž njimi tudi dr. Derschatta, so mnenja, da je sedanji vladni sistem v parlamentu nezdržljiv. V razgovor pa se je pritegnilo tudi vprašanje o spremembi poslovnika, ki bo tudi parlamentarno manjšino varoval v njenih parlamentarnih pravicah. Jutri se pričakuje vsekakor pojasnila.

Zvišanje civilne liste.

Isti dan sta predložila avstrijskemu parlamentu finančni minister Böhm-Bawerk, ogrskemu zboru pa minister pl. Széll zakonski načrt o zvišanju stroškov za najvišji dvor. Načrt se glasi: »Člen 1. Stroški najvišjega dvora Nj. Velikanstva se določijo od 1. januarja 1902 do 31. decembra 1911 na letnih 11.300.000 kron. Čl. 2. V pokritje tozadevne zvišane svote za leto 1902 se dovoli naknadni kredit 2 milijona kron. Nadaljni letni doneski se postavijo vsakoletno v državni proračun. Čl. 3. Finančnemu ministru se naloži izvršitev tega zakona.« V utemeljevanju zakona se poudarja, da se stroški za cesarski dvor že 30 let niso zvišali, dočim so se zvišale plače raznim dvornim uradnikom in častnikom v tem času od 36 do 47%. Stroški za obiske tujih vladarjev ter za potovanje po monarhiji so se tudi zvišali za 51%. Kraljevi dvorni grad v Budimpešti se je sezidal na novo, za kar je posodila država 18 milijonov kron, ki se morajo amortizirati iz tega dvornega fonda. V ogrski zbornici so predlogo neprijazno sprejeli. Član neodvisne stranke, poslanec Ratkay je zaklical: »Kralj naj izve, da ima pred seboj narod beračev, in kot pravicoljubni mož, kot kavalir, ne bo dopustil, da se o tej predlogi obravnava.«

Atentat na belgijskega kralja.

Ko so se vračali v soboto člani kraljeve rodbine od mrtvaške maše, ki se je vršila v spomin obeh zadnjih belgijskih kraljev, streljal je anarhist Rubino trikrat v vozove. Orožniki so napadalca takoj prijeli ter ga le s težavo rešili, da ga ni razjarjena množica raztrgala. Napadalec je povedal, da je Italijan, rojen v Pinardu pri Neapolju leta 1859. ter je po poklicu knjigovodja. Prišel je iz Londona v Bruselj, in kakor pravi, le dela iskat. Iz spisov pa, ki so jih zaplenili v njegovem stanovanju, je razvidno, da je bil član anarhistične družbe ter najbrže določen, da izvrši umor. Ko je začel izpovedovati: »Bil sem nesrečen in pri pogledu na toliko bogastvo...« Dalje ni mogel govoriti, ker ga je množica preupila, ki je klicala: »Smrt napadalcu! Živel kralj!« Strel je zadel šele tretji voz, v katerem je sedel adjutant grof d'Utremon z dvornimi damami. Grof je na licu lahko ranjen. Napadalec je sam priznal, da je meril na prvi voz, v katerem so sedeli: kralj, prestolonaslednik grof Flandern ter princesinji Albert in Klementina. Konji so baš v onem trenutku poskočili, in tako je zadel šele tretji voz. Nadalje je povedal, da je hotel že v Gudula-cerkvi med mašo šteljati na kralja, pa se je zbal, da bi zadel vojake. Dasi napadalec trdi, da ni imel somišljenikov, so ljudje videli zraven njega še enega moža, ki je v gnječi izginil ter najbrže tudi vzel s seboj revolver, ki ga niso mogli nikjer najti. Kralj je bil očitno prestrašen ter se je takoj odpeljal v Groenendal.

Najnovejše politične vesti.

Fuzija hrvatskih opozicijskih strank se je izvedla, dokaz temu, ker je glavni »fuzijonaš« Folnegović prevzel uredništvo »Hrvatske«. — Avstrijski konzulat v Mitrovici. Takoj za Rusijo se je oglasila tudi Avstrija z zahtevo, da se ustanovi konzulat v Mitrovici. Zastopal pač ne bo trgovinskih interesov, temuč bo imel politično misijo. — Špansko ministrstvo je sestavljeno. Predsednik mu je zopet Sagasta. — Zoper obstrukcijo v nemškem državnem zboru je sklenila večina, spreminiti poslovník po angleškem uzoru. — Srbski kralj Aleksander obišče po novem letu grob očeta Milana v Krušedolu ter es bo pri tej priliki najbrže peljal na Dunaj. — Za italijansko vseučilišče. Iz Italije se poziva avstrijske Italijane, naj opustijo zahtevo, da bi se ustanovilo italijansko vseučilišče v Trstu, temuč naj zahtevajo fakultete v Trstu, Tridentu, Istri in Dalmaciji. — Nižje avstrijski deželni

maršal postane najbrž princ Liechtenstein. — Prvi slučaj inkompatibilitet v ogrskem državnem zboru. Poslanec Štef. Popovics je urednik srbskega lista »Niva«, ki ga podpira vlada. Vkljub temu se je razsodilo, da po omejenem zakonu ni vzroka, dvomiti nad nedotakljivostjo njegovega mandata. — Pomnožitev francosk. brodogradnje. Ministrski svet je sklenil, zahtevati 12 milijonov frankov naknadnega kredita za napravo novih vojnih ladij.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Zaničevanje ženstva je teološka teorija, ki jo je lahko zasledovati v vsi bogoslovni literaturi od starih časov do naših dni. Ta teorija, to pojmovanje o ženstvu je moralna podlaga celibata.

Naj se nas ne razume napačno. Kdor iz svobodne volje živi v čistosti in v samstvu, je vreden največjega spoštovanja. Ali vzlic temu je celibat uredba, s katero se ni mogoče sprijazniti.

Celibat loči duhovnika od njegovega naroda in napravi iz njega tujemu posvetnopolitičnemu sistemu služoč organ.

Celibat je pa tudi нравno škodljiv, ker sili duhovnika, čegar natura je močnejša od njegove volje, da goji nelegitimne zveze ter da zapelje v razuzdanost, ki vpliva tudi na ves narod. Zgodovina nam pripoveduje uprav strašne reči o duhovniški razuzdanosti.

Znano je, kaj se je vse godilo na raznih papeških dvorih. »Namestniki Kristusovi« so dostikrat uganjali stvari, da bi sramu zarudel najpohotnejši orientalski posestnik kakega harema. Poleg čistih in častivrednih mož so nosili papeško tiaro tudi ljudje, ki bili zaslužili, da se jih je zaradi njih ekscesov izročilo konjaču.

Značilno je, da se je v Rimu, v papeževem Rimu, v času papeške dejanske vsemočnosti razvilo vlačugarstvo uprav strahovito. Leta 1490. je bilo v papeževem Rimu 6800 vlačug. Imenovali so jih »Cortegiane«, kar pomeni, kakor pravi papeški dvorni uslužbenec Ivan Burchard, »pošteno vlačugo« (meretrix honesta)! A že več stoletij poprej je neki cerkveni pisatelj imenoval papeški Lateran — prostibulum meretricum.

Tudi teoretične razprave teologov-celibatarjev o spolskih zadevah kažejo, kako slabo vpliva prisiljena čistost na нравnost. V tem oziru zadostuje, če se opozarja na spise tistega sv. Alfonza Liguorija, čegar moralna teologija je sploh na isti nizki stopnji kakor židovski talmud.

Kaka je po celibatu zaukazana čistost v praksi, za to je dokazov, od davnih časov začeni pa do danes.

L. 1125. je Honorij II. poslal kardinala Ivana de Krema na Angleško, da tam uveljavi celibat. Na koncilu v Londonu l. 1126. je ta kardinal izdal stroge ukaze proti občevarstvu duhovnikov z ženskami, a nekaj dni pozneje so tega gorečega apostola čistosti zasačili pri neki vlačugi. To pa kardinala ni oviralo pri njegovem delu za čistost. Iz Londona je šel v Durham. Ondotni škof Ranulf je bil na glasu kot velik lahkoživec in kardinal je imel ukaz, da ga spravi na drugo pot.

Škof pa je imel o kardinalu pravo mnenje. Priredil je imenitno pojedino, pri kateri se je škofova netakinja trudila, da bi kardinala ujele. In ni se trudila zaman. Zvečer je škof v spremstvu duhovnikov in cerkvenega osebja stopil v kardinalovo sobo in pri apostolu celibata našel — svojo netakinjino. Škof in njegovi spremljevalci so obstopili kardinalovo posteljo in zaklicali: benedicite, benedicite! Škof je končno napil kardinalu in kardinal — nudatus usque ad unguem — mu je odzdravil. Kmalu potem je taisti kardinal na sinodi v Roxbourghu zopet oznanjal celibat.

Ti slučaji posamičnikov gotovo kažejo, kakšna je bila tedaj нравnost med duhovniki.

Istotako značilna in istotako zanesljiva poročila o duhovniški нравnosti nam je dal škof Ivo Carnotensis. Popisal je življenje dveh škofov svoje dobe, škofa Štefana in Bauvaise in Gerarda iz Angonlema. Oba sta bila kvartopirca in prešestnika. Ko se je višjemu dušnemu pastirju v Angonlemu sporočilo, da je neka nuna v njegovi škofiji v blagoslovljenem stanu, in sicer vsled občevarja z nekim duhovnikom, je škof smeje se dejal: da pride žena vsled občevarja z možem v blagoslovljeni stan, ni proti naravi in torej tudi ni kaznivo; ko bi bilo narobe, bi seveda ne bilo naravno. — Škof Ivo je imenoval neki nunski samostan v Evreuxu »bordel hudičevih žensk«. Podobnih izjav iz tiste dobe je vse polno in to od mož, ki so bili vneti pristaši cerkve in so radi tega vzvišeni nad dvom, da so duhovski stan obrekovali.

Sicer pa pričajo tudi uradne izjave papežev in cerkvenih zborovanj, kako strahovito je bilo pokvarjeno duhovništvo. Duhovniška pokvarjenost je bila veliko večja nego pokvarjenost posvetnjakov. Kdor prečita te akte, spozna, da so morali posvetni lahkoživci biti še pravi apostoli čistosti v primeri z duhovniki.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. novembra.

— **Osebnost.** Postajenačelnikom v Trnovem pri Il. Bistrici je imenovan g. Ivan Frole, doslej prometni železniški uradnik v Beljaku.

— **»Slovenčeve« infamije pridejo pred sodišče.** »Slovenčeve« uredništvo je pred nedavnem prevzel »doktor častne besede« Ignacij Žitnik. Ta sprememba v uredništvu izvršila se je, kakor je klerikalno glasilo samo priznalo, zato, da se vse podlosti, ki se v listu natisnejo, pokrijejo s poslansko imuniteto urednika slamnjava. In osebe, ki dan na dan izvršujejo božji rop; ljudje, katerim je posvetna pravica utisnila pečat lažnikov in obrekovalcev na drzna čela; subjekti, katere je Bog sam zaznamoval, začeli so res kaj izdatno izkoriščati ta položaj. Samo, da delajo račun brez krčmarja. Pravica jih tudi v tem njihovem skrivališču mora doseči in jih tudi doseže! — V minolem tednu je ta besna svoja zlasti strupeno napadla takrat na Dunaju odsotnega župana Hribarja. Očita mu kar naravnost nepoštena dejanja pri nakupu radeške graščine; poleg tega pa prav po jezuitsko skrivnostno in sicer tako, da se mu po zakonu blizo ne more, namigava na povsem izmišljen dogodek. Ker je županu Hribarju na istotako perfiden, vendar pa prikrit način očital »Slovenec« že pred tem dejanja, katera, če bi resnična bila — ga morajo ponižati v očeh vsakega poštenjaka, (spominjamo samo na namiganje glede neke provizije pri snovanju pivovarniške delniške družbe), vložil je župan Hribar sedaj proti tistim osobam, ki moralo, katere so se učili v semenišču, razpostavljajo na pogled v »Slovenčevih« predalih, to ž b o, katera, upamo, da pride že pred prihodnje porotniško zasedanje. Razprava bode gotovo dokazala vso moralno propalost v svojih sredstvih nedosegljive klerikalne svojati.

— **Koroške volitve.** V klerikalnih listih govore sedaj, da je volilna geometrija uzrok, da so slovenski kandidati pri volitvah v deželni zbor propadli. Glede velikovškega okraja to pač ne velja, ker smo v tem okraju propadli 1. ker je kmetstvo ljudstvo večinoma liberalnega mišljenja in 2. ker Podgorca osebno nihče ne mara. Posveten narodni kandidat bi bil gotovo zmagal. Podgorca je pa tako nepriljubljen, da tudi zanesljivi narodni možje niso hoteli zanj glasovati. Kar se pa tiče volilne geometrije, je pa tudi jedino le vodstvo koroških Slovencev krivo, da je zadel na črt nemških nacionalcev sankcijo. To vodstvo se še zmenilo ni za nemški naklep. Ko bi bilo vodstvo imelo količkaj pojma o svoji nalogi in količkaj smisla za narodne zadeve, bi bilo mobiliziralo vse slovenske poslance in razburilo vse javno mnenje v Avstriji proti nemškemu načrtu glede razdelitve okrajev. A vodstvo se še ganilo ni in ker ni bilo odpora, je bila nova razdelitev okrajev sankcionirana.

— **Iz Ptujca** se nam piše: O ti ubogi ptujski proš! Kako smolo ima ta mož! Z občevarjanja vrednim zatajevanjem samega sebe ni le za svojo osebo izostal od deželnozborske volitve, ampak je celo uplival na vse ostale ptujske duhovnike, da se niso udeležili volitve. Dobil je zato pohvalo v Ptujčanki in dobil jo še bode v »Štajarcu«. Dobri starček pa je pričakoval več; nameraval je prirediti misjon in prosil mestni urad za dovoljenje! Toda, glej, ptujski mestni očetje so soglasno sklenili, ta misjon odkloniti. Da, da, nehvaležnost je zahvala sveta! To britkost občuti sedaj v polni meri »der schwarze Fleck« kakor so ga porogljivo nazivali v njegovi navzočnosti pri banketu povodom otvoritve »Mädchenheima« neki govorniki. Mi pa odobrujemo ta sklep ptujskih mestnih očetov. Sancta sancte! Krvja kupčija ne spada

v cerkev; to je naročil naš izveličar sam, ko je židovske barantače iz svetišča napodil. Naš pesnik pravi: Sveto služimo sveti domovini! Pohajkovalet.

— **Na dunajski živinozdravnikiški visoki šoli štrajkajo.** V petek zvečer so imeli veterinarci na dunajski živinozdravnikiški visoki šoli shod. Med debato o neznosnih šolskih razmerah razpusti rektor shod, češ, da ne trpi, da bi se v poslopju, kjer je hišni gospodar vojni minister, razpravljalo o spomenici, ki je naperjena proti sedanjemu sistemu. Rektorjeve besede so vzbudile med slušatelji velik hrup in odpor. Upili so, da nočejo poznati vojnega ministra za gospodarja na akademikiških tleh. Tako na to so priredili drug shod zunaj šolskih prostorov. Jednoglasno so sklenili štrajkati, dokler ne popravi rektor krivice, ki se je akademikom storila na lastnih tleh in jim tedaj dovoli shod z istim programom. V kratkem vsekako izdajo spomenico, da osobito poslancem razkrijejo krasne zakulisne skrivnosti svoje polovičarske šole: kajti vse peticije, vse deputacije za preosnovo so bile doslej bob ob steno. Menijo, da edino le parlament lahko stori konec nečuvnim krivicam. Včeraj je bila deputacija pri rektorju, ki mu je sporočila sklepe slušateljstva. Odgovoril bode šele ponedeljek ob 2. uri. Do tedaj ne gre nikdo k predavanjem in ne na klinike. S tem so se nemiri na živinozdravnikiški visoki šoli začeli in bati se je, da se še bodo ponovili v veliko hujši obliki; kajti slušatelji so si prisegli ne preje odnehati, dokler ne rešijo vse akademične časti in pravice, katera se krši na njihovem zavodu. Obrnili so se tudi na lvovskega rektorja, kamor eventualno korporativno odidejo.

— **Katoliški slepar toži poštenega učitelja.** To ni šala, nego gola resnica. Toženi g. učitelj slušuje v Rudniku. Obravnava bo v četrtek in kaže se, da pridejo na dan jako »lepe« katoliške svinjarije in lumparije.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri, v torek se igre prvič v sezoni burka »Hčere gospoda Zajčka«, v kateri ima gosp. Verovšek veliko komično ulogo očeta treh hčer. Razen njega ima komično ulogo g. Boleška ter imajo večje uloge gg. Dobrovolny, Hašler, Danilova, Kreisova in Dragutinovičeva. Burka je dosegla tudi že pri nas spricho svoje zabavnosti največji vseh in se je nadejati, da bo zopet zelo ugajala. »Hčere gospoda Zajčka« so najveselejša igra dovtipnega L' Arronga.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj sta bili obe predstavi prav dobro obiskani. Popoldanske predstave »Pepelke« se je udeležilo mnogo tujcev in zlasti mladine. Ploskanja je bilo mnogo ter sta zopet zlasti ugajala gđ. Kreisova v naslovnih ulogi, v kateri je izborna in g. Verovšek v vlogi kralja. G. Hašler se še ni odvalil nerazločnega izgovora; igral je dobro. Zvečer se je prav dobro izvajala Albinijeva opera »Maričona«. Solisti so storili v polni meri svojo dolžnost ter so želi mnogo priznanja. Zbori so bili včasih negotovi, a v splošnem so zadovoljevali.

— **Koncert ljubljanske čitalnice.** V soboto večer se je vršil v veliki dvorani »Narodnega doma« promenadni koncert vojaške godbe pod vodstvom g. kapelnika Christoph. Dvorana je bila po trudoljubnosti g. tajnika Paternostra veleokusno z rastlinjem in drevjem okrašena. Udeležba je bila srednja, kar je spricho lepega programa koncerta obžalovati. Vojška godba je izvajala vse točke s pregnantno preciznostjo in eksaktnostjo ter žela mnogo priznanja. Zlasti motivi iz Wagnerjevih oper in ouverturi iz oper »Libuša« in »Prodana nevesta« so se igrali izvrstno. Godba je dodala več točk.

— **Ruski kružok.** Za to sredo naznanjeno predavanje gospoda vseučiliškega profesorja dr. Šercla se je preložilo in bo v sredo teden dne 26. novembra v »Mestnem domu«.

— **Umrl.** V Ljubljani je umrl vpo-kojeni stotnik g. Vinko Winkler, v Spodnji Šiški pa znani posestnik in mokr g. Jurij Komatar.

— **Valvazorjev spomenik.** Kipar g. Gangl je — kakor se poroča — izgotovil model za Valvazorjev spomenik, ki se ima napraviti na državne troške. V

kratkem se neki začno priprave, da se spomenik vlije.

— **Neresnična vest.** Po vseh nemških časopisih je krožila vest, da je odvetnik v Gospiću, gospod dr. Vladimir Marn, sin zagrebškega profesorja in netjak rajnega ljubljanskega kanonika Marna, izvršil veliko poneverjenje in pobegnil. Naš list te notice ni posnel, pač pa »Slovenec«. Danes smo dobili iz Ma-le g a L o š i n j a naslednji brzojav: »Viest priobčena u broju 13730 od 14. novembra »Neue Freie Presse« proglašujem i n f a m n o m z l o b o m. Shodne korake pod-uzeo. — Dr. Vladimir Marn — Mali Lošinj.

— **Redka lovska sreča.** Dne 14. t. m. je ustrelil posestnik v Medvodah, g. Fr. Jarc, v ondotnem revirju krasnega divjega kozla (gamsa).

— **Zgradba železnice Gro-belno-Slatina-Rogatec** se bode najbrže zopet zavlekla, a to vsled trmastih Celjanov. Celjski mestni očetje se namreč sedaj branijo, izplačati podpisano svoto v prispevanje, češ, da to store le tedaj, ako bo šla železnica iz Celja, katera zahteva pa je navadna budalost.

— **Umrl** je v Trstu v starosti 80 let kanonik g. Fran Cerne. O njem piše »Edinost«: Pokojnik je bil značajan rodoljub in se je do zadnjega z mladeniškim ognjem zanimal za dogodke na Slovenskem. Ob sedanjih znanih okolnostih pomenja njegova smrt veliko izgubo za slovenski del škofije.

— **Velika tatvina.** V Zdravščini pri Gorici je neznan tat ukradel baronici Kamell raznih dragocenosti v vrednosti 6000 K. Zaprlji so sicer nekega Tržičana, a sumljivega niso našli ničesar.

— **Jesenske jagode.** 10letna Amalija Vidic poslala nam je danes sveže jagode, koje je nabrala na pešpotu iz Ljubljane v Litijsko. Mlada, a dobro znana turistinja je napravila to pot, — seveda v spremstvu svojega papa, — v 5½ urah.

— **Zborovanja.** Podružnica zveze strokovnih društev stavbinskih delavcev in sorodnih strok avstrijskih je priredila včeraj v Lisjakovi gostilni pri klavnicijavčen društven shod, ki pa je bil slabo obiskovan. Na shodu je govoril pravnik g. Kristan iz Glince o pomenu in nalogah delavske organizacije. — V gostilni »pri Štajercu« na Resljevi cesti je zborovala podružnica zveze železničarskih in kovinskih delavcev. Na tem shodu je predaval g. Mlinar o strokovni organizaciji. — V soboto zvečer je sklicalo delavsko pevsko društvo »Naprej« izvanreden občen zbor, kateri pa ni bil sklepčen.

— **Napad na Tržaški cesti.** Ivan Martinjak, mizarški pomočnik v Cer-kvenih ulicah št. 21, Alojzij More, izdelovalec soda-vode v Gospodskih ulicah št. 11 in Ivan Goltes, mizarški pomočnik v Cer-kvenih ulicah št. 21, so šli včeraj zvečer okoli 8. ure z Viča proti Ljubljani. V bližini Bobenškove gostilne prideta njim nasproti postopač Maks Potočnik, ki je iz Ljubljane izgnan in črevljarski pomočnik Albin Robida ter jih ustavila na cesti, češ, kaj da imajo tod hoditi. Martinjak jima je dejal, da naj pustita ljudi na cesti pri miru. Na te besede je prijel Potočnik Martinjaka in ga vrgel v cestni jarek, Robida pa ga je udaril s kolom po glavi, nakar sta oba zbežala. Robido je policija pozneje prišla in dala pod ključ.

— **Otrok se je zadušil.** V soboto dopoludne pustila sta zakonska Karličeva, stanujoča v Kladeznih ulicah št. 17 svojo 2 leti staro, bolno hčerko Marijo samo doma, nadejaje se, da bode prišla k njej najeta varuhinja. Te pa ni bilo k otroku. Ko je prišla mati opoldne domov, našla je otroka mrtvega v postelji. Otrok se je najbrže zadušil.

— **Konj splašil** se je včeraj zvečer na Dunajski cesti. Ustrašil se je električnega voza in zavil naglo v Predilne ulice, kjer je pri uvozu v Grajčarjevo hišo pritisnil na zid hlapca Antona Krašovca, da si je levo roko v rami spahnil.

— **Napad.** Danes ponoči so bili na Tržaški cesti sijakarski hlapec Fr. Vernik, delavec Franc Zajc, zidar Ivan Lavrenčič, tovarniški delavec Jožef Kos in mizarški pomočnik Ivan Novak od sanitetnega vo-jaka Jurija Jesenovca napadeni, ko so se peljali z izvoščekom iz Viča domov. Vojak je imel v rokah vojaški nož, njegov brat pa žepni nož. Napadenci so poklicali po-

lioijskega stražnika, ki je napadalca prijel in aretoval.

— **Nezgoda na dolenski železnici.** Jernej Kovač, delavec na dolenski železnici, je včeraj zvečer s tremi drugimi delavci peljal s trezino železniškega inženirja po dolenski železnici pri postaji v Šmarju. Ker je prihajal za njim tovorni vlak, ozrl se je Kovač nazaj, pri tem pa je prišel z desno nogo v kolo in še predno so mogli ustaviti voz, mu je zlomilo nogo. Prepeljali so ga s tovrnim vlakom na dolenski kolodvor in od tod z rešilnim vozom v bolnico.

— **Ubil se je** v soboto ponoči na kolodvoru v Sežani sprevodnik Edvard Jeraj iz Ljubljane, stanujoč v Komenskega ulicah št. 34. Padel je z vlaka. Vlak je šel čez njega in ga hudo razmesaril. Truplo so danes pripeljali v Ljubljano.

— **Nezgoda na pašniku.** Marija Medenova, 4 leta stara posestnikova hči iz Kozleka št. 11 pri Cerknici, je 15. t. m. na pašniku ponesrečila. Prišla je tako blizo ognja, da se ji je unela obleka. Zadobila je tako hude opekline, da je včeraj umrla.

— **S patrono igral** se je v soboto 8letni deček Josip Trošt iz Ključevce št. 7, občina Sv. Križ pri Svibnjem. Tolkel je po njej tako dolgo, da se je vžgala in eksplodirala ter mu na levi roki tri prste odtrgala. Ponesrečenega dečka so pripe-ljali v deželno bolnico.

— **Dva bela vola** sta prišla danes popoldne po Sv. Petra cesti brez gospo-darja. Vola imata vstriženo številko 24 in se nahajata v Šarabonovem hlevu.

— **Poneverjenje.** Giovanni Jerich iz Trebnjega, 26 let star, poneveril je v Jesenicah 136 K in je pobegnil. Na desni roki mu manjkata palec in kazalec.

— **1200 K izgubil** je v soboto posestnik Matija Brlan v Lučah pri Višnji gori ali v Ljubljani ali pa na potu domov.

— **Zlato zapestnico s petimi brilanti** je izgubila v soboto popoldne neka dama iz Zagorja ob Savi.

— **Požar.** Danes popoldne je go-relo v Črni vasi na barju, in sicer pri hiši št. 1. Škode je 600 K.

— **Izgubljene reči.** Delavka Neža Volkarjeva v Kolodvorskih ulicah št. 23, je izgubila včeraj na Sv. Petra cesti de-narnico, v kateri je bilo 26 K. — Na cesti pri Bohinjski Bistrici je bil izgubljen ko-žuh z lesičjo kožuhovino, vreden 120 K.

* **Najnovejše novice.** Štrajk odvetniških koncipientov. Odvetniški koncipijenti v Přemyslu zahtevajo zvišanje plač, popolni nedeljski počitek in enomesečni dopust na leto. Ako se jim te zahteve ne izpolnijo, stopijo vsi v štrajk. — Nesreča na morju. Norveška ladja »Telefon« se je potopila s 13 možmi posadke, med njimi so bili vsi častniki. — Grozno maščevanje. Mesar Malarsay v Szent Ujhely na Ogrskem je zažgal hišo svojih staršev iz maščevanja, ker mu niso hoteli dati denarja. Oče in mati ter tri druge osebe so zgorele. — Nad sto oseb je usmrčenih vsled zadnjega izbruha vulkana »Santa Maria« v Guate-mali. — Za uvoz vina so stopili na Reki v veljavo novi carinski predpisi, vsled katerih se vzame iz vsakega došlega soda en liter vina za kemično analizo. Vinski trgovci so se brzojavili proti temu pritožili pri vladi ter zagrozili, da se vsi preselijo v Trst. — Zasledovanje sle-parke Humbert je pravosodni minister odvzel preiskovalnemu sodniku Le Mer-cieru. — Cena soli v Italiji se je znižala od 40 na 25 centimov. — Nemški cesar je podedoval 2 milijona mark po nekem umrlem draždanskem rentirju.

— **Velika tatvina.** Pred graškimi porotniki se je završila v soboto obrav-nava zoper hotelirja Al. Wolfa, od moža ločeno Alojzijo Duschek in njegovemu priležniku Kalchbrennerju. Pri Duschekovi je namreč umrl pruski podanik Siegemund, ki je živel kot berač, toda imel je vrednostnih papirjev za 63.000 K. In vse to premoženje je ome-njena trojica vzela ter spravila na Dunaju v denar. Wolf je dobil pet let, Duschek štiri leta ječe, Kalchbrenner je bil opro-ščen.

— **Pekov sin — knez?** Stari oče sedanjega nemškega vladarja, kneza Schaumburg Lippe, je bil baje — pekov-skega rodu, tako trdi »W. M. Z.« Oče dotičnega je umrl in kneginja je po nje-govi smrti rodila — hčer. Da rod Schaum-burg Lippe ne izumre, so podtaknili mesto hčerke dečka nekega peka iz pruskega trga Minden, ki je nato vladal pod ime-nom Jurij Viljem. Ta pa je tudi v istim živel jako skromno, sveče je lastnorodno ugašal, če je mislil, da gorijo po nepe-trebem v dvorani. Nekoč je zahteval od

svojega služabnika nazaj suknjo, ki mu jo je prej daroval; bilo mu je žal, da bi mo-ral iti v dež v svoji novi obleki. Zavoljo dvomnega rodu teče zdaj v Berlinu pravda glava druge linije Schaumburg Lippe, grof Erich, zagovarja svojo pravico na knežji tron.

— **Veličasten solnčni zahod.** V Londonu, v Parizu in sedaj tudi na Du-naju opazujejo zdaj ljudje, kadar zahaja solnce, okoli njega prelepo rožnate in vijo-lasto pobarvane megle. Ta nenavadna pri-kazen se pojasnjuje s tem, da je baje v ozračju prah iz bljuvajočih vulkanov v Zahodnji Indiji.

Društva.

— **Včerajšnji sestanek** »Sploš-nega slovenskega ženskega društva« je bil nad vse animiran. Vdeležilo se ga je nad 30 dam. Predavala je jako zanimivo gđ. Mila Vdovič o ženi v zgodovini in nje vplivu na javnost. — V nedeljo, 23. t. m. priredi društvo svoje drugo javno predavanje, spočetka prihodnjega meseca pa »Večer Konopnicke«, s katerim hoče proslaviti povsod toli slavljenjo, naj-večjo slovansko pesnikinjo in pisateljico, Marijo Konopnicko, ki zavzema med živimi poljskimi literati prestol. O podrobnostih vspeveda poročamo pozneje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. novembra. Prizade-vanja ministrskega predsednika Kör-berja, ustvariti parlamentarno ko-alicijo in koalicijsko ministr-stvo so naletela na odpor pri Nemcih iz Češke. Körber je stopil v zvezo z voditeljem nemške napredne stranke na Češkem z dr. Eppingerjem. Ta je imel včeraj zvečer v praški kazini govor, v katerem je odklonil Kör-berjevo koalicijsko ponudbo. Danes se je tudi »Neue Freie Presse« oglasila proti predlogu, naj bi Nemci za dve kompenzaciji privolili v uvedbo češkega notranjega uradnega jezika, češ, da v to ne privolijo, če se vsa preporna vprašanja ne rešijo v prid Nemcem. Ministrski predsednik je zo-pet poročal cesarju o teh svojih pri-zadevanjih. Vzlic vsem oficioznim ugo-vorom je smatral kot gotovo, da se zasedanje državnega zbora od-godi, če se tekom tega tedna ne do-seže porazumljenje. Nekateri listi na-povedujejo razpust parlamenta, a tega nihče ne verjame.

Dunaj 17. novembra. Minister Re-zek, ki je imel včeraj v Kutni hori sestanek z dr. Pacákom, dr. Kra-márem, deželnim posl. dr. Škardo in urednikom »Narodnih Listov« Any-žem, se je danes vrnil na Dunaj.

Dunaj 17. novembra. V dvorani glasbenega zavoda je imel razupiti »Katholischer Schulverein« svoje glavno zborovanje. Povabljeni so bili vsi ministri, prišel pa ni nohe-den. Nuncij Taliani je zborovalce za-gotavljal, da ima papež prav posebne simpatije za to društvo. Znani dr. Porzer je prorokoval, da bo sčasoma večina nemških poslancev krščansko socialna in da se tudi doseže cerkveno nadzorstvo nad šolo, tembolj, ker ima društvo v osebi prestolo-naslednika nadvojvode Frana Ferdinanda krepkega pospešitelja svojih smotrov. Princ Alojzij Liechtenstein je dejal, da se kle-rikalci ne smejo zadovoljiti z zmago, ampak jo morajo izkoristiti. Zlasti mej učiteljstvom morajo gle-dati, da zatro vse tiste, ki niso krščanski socialisti. Končno je škof dal zborovalcem papežev bla-goslov.

Dunaj 17. novembra. Vsenemci praznujejo jako hrupno 60letnico Ju-rija Schönererja. V 140 fjakernih so se pripeljali mimo parlamenta. Ker se jim ni dovolilo peljati se čez rampo, groze s konsekvencami. Peljali so se tudi v cesarski dvorec, a samo posl. Bergerju je bil dovoljen vstop. Berger je na spomenik cesarja Jožefa položil venec z napisom »Prvemu »Proč od Rima« cesarju«. Venec je bil koj odstranjen.

Rim 17. novembra. Ko se je kralju sporočilo, da je tudi napadalec na belgijskega kralja Italijan, je kralj izrazil svoje globoko obžalovanje, da prav italijanski narod rodi toliko morilcev-anarhistov.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 17. novembra 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.05
Skupni državni dolg v srebru	100.80
Avstrijska zlata renta	120.60
Avstrijska krona renta 4%	100.10
Ogrska zlata renta 4%	120.50
Ogrska krona renta 4%	97.55
Avstro-ogrsko bančne delnice	156.6
Kreditne delnice	864.50
London vista	239.10
Nemški državni bankovci za 100 mark	116.92 1/2
20 mark	23.41
80 frankov	18.07
Italijanski bankovci	95.15
G. kr. cekini	11.33

Žitne cene v Budimpešti

dne 17. novembra 1902.

Termin.			
Pšenica za april	za 50	K	7.54
Rž " april	" 50	"	6.55
Koruzza " maj	" 50	"	5.77
Oves " april	" 50	"	6.38

Efektiv.

5 vinarjev višje.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 26. Dr. pr. 1224.

V torek, 18. novembra 1902.

Prvič v sezoni:

Hčere gospoda Zajčka.

Narodna igra v štirih dejanjih. Spisal L' Arronge. Režiser Anton Verovšek.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v četrtek, 20. novembra. Pripravljajo se operi „Dalibor“ in „Cavaleria rusticana“ ter drama „Zaza“ in gluma „O te tašče!“

Umrli so v Ljubljani:

Dne 14. novembra, Julijan Železnikar, jurist, 24 let, Stari trg št. 1, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 13. novembra: Marija Hočevnar, dninica, 40 let, vsled raka v trebuhu.

V hiralnici:

Dne 14. novembra: Marija Vidmar, gostija, 80 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506.2 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Nov.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
15.	9. zvečer	742.6	1.1	sr. zahod	jasno	0.0 mm.
16.	7. zjutraj 2. popol.	740.0 739.4	— 2.8 1.0	sl. jug sl. svzhod	meglja pol. oblak.	0.0 mm.
17.	9. zvečer 7. zjutraj 2. popol.	741.1 739.7 740.4	3.0 1.9 1.7	sr. svzhod p. m. svzh p. m. svzh.	oblačno oblačno oblačno	0.0 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje 2.9° in 0.4°, normale: 3.7° in 3.5°.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preljubljena sestra, oziroma svakinja in teta, gospa

Ivana Kostelac

hišna posestnica

danes dne 16. t. m. ob polu 8. uri zvečer po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, stara 51 let, mirno v Gospodu zaspala. (2857)

Pogreb nepozabne rajnice bo v torek, dne 18. t. m., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Zibertove ulice št. 159, v Spodnji Šiški na pokopališče sv. Krištofa. Prerano umrlo rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, 16. novembra 1902.

Alojzij Kunst

brat.

Marija Kunst Alojzija Kunst

svakinja.

nečakinja.

„Griffon“

je najboljši in najcenejši pristno-amerikanski (2846—1)

samobrilni aparat.

Udobno se drži v roki ter se z njim lahko sigurno in prijetno brije!!

This shows Frame with Handle complete, ready for packing.

Dobiva se po izvirnih tovarniških cenah pri Fr. Juvan-u, nožarju v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Zahtevajte

v prodajalnah,

v kavarnah in

v gostilnah

Cvekov brinovec

v originalnih steklenicah.

(2852) Opravilna številka firm. 142/2. p. t. I.—42/I.

Premembe in dodatki k že vpisanim firmam posameznih trgovcev in družbenim firmam.

Vpisala se je v register za firme posameznih trgovcev:

Sedež firme: **Metlika**. Besede firme: **Frane Gustin**. Prokura se je podelila Gustinu Teodoru. Datum vpisa: 14. november 1902.

G. kr. okrožna kot trgovinska sodnja Rudolfovo, I. oddelek, dne 13. novembra 1902.

(2854) Geschäftszahl Firm. 135/2. Einz. I.—156/2.

Löschung einer Firma.

Gelöscht wurde im Register für Einzelfirmen. Sitz der Firma: **Gorjanc**. Firmawortlaut: **Filip Singer**, Dampfsägebepachtung. Betriebsgegenstand: Dampfsägebetrieb, Greislerlei, Gast- und Schankgewerbepachtung. Datum der Eintragung: 14. November 1902.

K. k. Kreis- als Handelsgericht Rudolfsort, I. Abtheilung, am 13. November.

(Izbrisala se je v registru za posamezne tvrdke. Sedež tvrdke: Gorjanc. Naslov tvrdke: Filip Singer, zakup parne žage. Predmet: promet na parni žagi, branjarja, zakup gostilniške obrti. Datum vpisa: 14. november 1902. C. kr. okrožna kot trgovsko sodišče v Novem mestu, I. oddelek, dne 13. novembra 1902.)

(2853) Geschäftszahl Firm. 116/2. Einz. I.—159/2.

Eintragung einer Einzelfirma.

Eingetragen wurde im Register für Einzel-firmen:

Sitz der Firma: **Gorjanc**. Firmawortlaut: **Tonsen Ferdinand**. Betriebsgegenstand: Sägebäcker. Inhaber (I.): Tonsen Ferdinand. Datum der Eintragung: 14. November 1902.

K. k. Kreis- als Handelsgericht Rudolfsort, I. Abtheilung, am 13. November 1902.

(Vpisala se je v register za posamezne tvrdke. Sedež tvrdke: Gorjanc. Naslov tvrdke: Tonsen Ferdinand. Predmet: Zakupnik žage. Lastnik (I.): Tonsen Ferdinand. Datum vpisa: 14. november 1902. C. kr. okrožna kot trgovsko sodišče v Novem mestu, I. oddelek, dne 13. novembra 1902.)

4 pari čevljev za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštenu povzetju. (2844—2)

Zaloga čevljev

Jungwirth

Krakov 5.

Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Milijone dam

uporablja „Feeolin“. Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feeolin“ najboljši lepilo za polt, lase in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najgrše roke zadobijo aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feeolina“. „Feeolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj zlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vrasko na obrazu, ogrci, mozolci, rdečica nosu itd. po uporabi „Feeolina“ brez sledu izginejo. — „Feeolin“ je najboljšo sredstvo za snajenje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešatost in glavine bolezni. „Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezujemo, da takoj povrnemo denar, ako ne bode takoj popolnoma zadovoljni s „Feeolinom“. Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2.50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. Po poštenu povzetju 30 h več. (2856)

Razpošilja glavno skladišče **M. Feith na Dunaju**

VII., Mariahilferstrasse št. 38.

Zaloga za Ljubljano: **Anton Kane**, drogueriat. — **Edward Mahr**, židovske ulice. — **Lekarna „pri zlatem jelenu“**.

Šport

ne in zimske suknje, haveloki, obleke itd. itd. za gospe in dečke se dobivajo v veliki izbiri

v „Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Damska konfekcija kakor: paletoti iz double- in črnega blaga, jopice, ovratniki, kostimi, krila in bluže zadnje novosti po čuda nizki ceni.

Velika zaloga kožuhovine!

Naročila po meri se sprejemajo! Blago na izbero se pošilja na vse strani brez poštne povzetja!

Najboljše blago! Najnižje cene!

Z velespoštovanjem

pr. F. M. Netschek

Oroslav Bernatovič.

(2836—2)

Guber-jev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah.

HENRIK MATTONI, Dunaj, c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Knjigovodja

vešč slovenščine in nemščine, knjigovodstva popolnoma zmožen, vljuden v občevarju s strankami, se vsprejme pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe: **Zaloga Puntigam v Ljubljani**. (2835—2)

Znana (2850—1)

Graškova gostilna

v Kamniku tik farne cerkve se odda takoj za več let v najem. Ponudbe **dr. Kraut-u** v Kamniku.

Za nadrobno prodajo špecerijskega blaga išče trgovina na deželi, katera dela le na debelo

prodajalca

na lasten račun, s primerno kavcijo. Sprejme se tudi za to samostojna, izvežbana ženska.

Ponudbe sprejema upravnništvo »Slov. Naroda«. (2855—1)

Vsprejme se stalno

posojilniški uradnik

izvežban v knjigovodstvu in drugem posojilniškem poslovanju. — Plača po dogovoru. Nastop s 15. decembrom ali tudi pozneje. (2851—1)

Ponudbe s pričevali na „**Goriško ljudsko posojilnico v Gorici**“.

Poskusite

J. Klauer-jev „Triglav“

naravni rastlinski likér:

Ogreva in oživlja želodec in teló. Probuja tek in prebavo. Daje dobro spanje. (415-227)

Edini založnik in imetnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Veliko denarja!

do 1000 K na mesec morejo si pošteno prislužiti osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). Natančneje pod „Reell 118“ na Annoncen-Abteilung des MERKUR, Stuttgart, Schickstr. 6.

Naznanilo.

Usojam si kar najvljudne naznaniti, da sem svojo

kotlarsko obrt

premestil

od parnega mlina v Trnovo, Konjušne ulice št. 13.

Z velespoštovanjem

(2839—2) **Ivan Titz, kotlar**.

Ženitna ponudba.

Mlad Slovenec, star 27 let, iz ugledne rodbine, posestnik moderno urejenega umetniškega ateljeja z jako dobrimi okolnostmi, želi si v zakon zdrave, dobro vzgojeno gospodično v starosti od 19—28 let, z najmanj 10.000 gld. gotovine.

Gospodična, ki se želi tej resnomisleči ponudbi približati, blagovoli naj pogoje s priloženo fotografijo poslati pod „R. 754“ upravnistvu »Slov. Nar.« 2720-4

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.